

AgriSafetyNet

Agricultural Safety Through Lifelong Learning

2019-1-SK01-KA202-060645

Modul 5

PRVNÍ POMOC PODLE ZÁKONA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Popis modulu

Účelem tohoto kurzu je poskytnout základní informace o první pomoci a oboznámit lidi o život ohrožujících faktorech spojených s farmářskou nebo jakoukoliv jinou pozicí související se zemědělstvím. Po ukončení tohoto kurzu by měli být účastníci schopni zvládnout nebezpečné situace uplatněním základních pravidel první pomoci a být si vědomi důležitosti první pomoci a toho, kdy může lidem zachránit život. Důležitost první pomoci sahá mnohem dál než jen v zemědělských situacích; je to nezbytné každý den. Z tohoto důvodu je třeba dělat takové kurzy.

Sylabus kurzu

1. První pomoc podle zákona
2. Když první pomoc zachrání životy
3. Volání o pomoc
4. Schéma postupu během záchranné akce
5. Co by měl udělat raněn nebo osoba hlásící nehodu
6. První pomoc při práci s přípravky na ochranu rostlin
7. Pro farmy, distributory a další subjekty pracující s přípravky na ochranu rostlin
8. Schopnost poskytnout první pomoc v případě nouze členy zemědělské rodiny

Obsah

1. První pomoc podle zákona

Zákonná povinnost poskytnout pomoc je stanovena ve všech zemích EU v příslušném právním předpise a ve kterém je uvedeno víceméně:

1. Kdo neposkytne pomoc osobě v situaci spojené s bezprostředním nebezpečím ztráty na životech nebo vážným poškozením zdraví, a je schopen ji poskytnout bez ohrožení sebe nebo jiné osoby v ohrožení života nebo vážné újmy na zdraví - bude potrestán odnětím svobody.

2. Kdo neposkytne pomoc, při které je nutné podstoupit lékařské ošetření, nebo za podmínek, za kterých je možná okamžitá pomoc od instituce nebo od osoby k tomu určené, nekoná trestní čin.¹

2. Když první pomoc zachrání životy

První pomoc na místě nehody zachrání životy, když dojde ke zraněním:

- poruchy dýchání (apnea)
- infarkt
- krvácení

Hlavním úkolem je zjistit, zda jsou zachovány procesy, které přímo ovlivňují život oběti: hmatatelný puls, dech, průchodnost dýchacích cest

Mezi život zachraňující činnosti patří:

- Evakuace zraněného z nebezpečného prostoru
- Resuscitace
- Kontrola těžkého krvácení
- Uložení na bok
- Boj proti šoku
- Zabezpečení místa nehody

---

¹ Upraveno podle příslušných předpisů zemí EÚ

3. Volání o pomoc:

Volání o pomoc musí obsahovat 5 základních detailů:

1. Kde se to stalo?
2. Co se stalo?
3. Kolik je obětí?
4. Jaké jsou zranění?
5. Kdo volá o pomoc?

4. Schéma postupu během záchranné akce

- Volání o pomoc
- Posuďte vědomí zraněného (pokus o slovní kontakt a jeho orientace v prostředí)
- Zajistěte uvolněné dýchací cesty
- Umístěte zraněnou osobu do záchranné polohy
- V případě apnea nebo nedostatečného dýchání začněte s umělým dýcháním metodou "z úst do úst" a v případě zastavení srdce pokračujte externí masáží srdce
- V případě krvácení zastavte krvácení, položte raněného na rovný podklad a zajistěte aby měl nohy zvednuté nad úroveň trupu (pro zvýšení přívodu krve do mozku a srdce)
- Chraňte pacienta před vlhkostí a ztrátami tepla (zakryjte ho přikrývkou nebo nepromokavým materiálem)
- Ujistěte se že správně dýchá
- Záchrannou činnost provádějte až do příchodu zdravotnického personálu

5. Co by měl udělat raněn nebo osoba hlásící nehodu?

Raněn nebo osoba hlásící nehodu by měla:

- zajistit místo a předměty spojené s nehodou pokud to je možné
- zajistit přístup na místo nehody a k předmětům spojeným s nehodou
- uvést svědky nehody
- poskytnout záznamy o léčbě

- poskytovat informace a komplexní pomoc zaměstnanci fondu oprávněnému prezidentem fondu provádět důkazní řízení týkající se určení okolností a příčin úrazu.

6. První pomoc při práci s přípravky na ochranu rostlin

Co dělat když:

- Otrávený je v BEZVĚDOMÍ A NEDÝCHÁ - dělejte umělé dýchání (z úst do úst nebo z úst do nosu, dokud nepřijde lékař!)
- Otrávený je v BEZVĚDOMÍ ALE DÝCHÁ - dejte ho do boční polohy - na stranu (umístění hlavy na boku zabrání tomu, aby mu zapadl jazyk)
- Přesuňte osobu v bezvědomí na bok
- Otrávený je NEKLIDNÝ, ROZRUŠENÝ A MÁ KŘEČE - podejte otrávený (ale ne během záchvatů) 2 tablety Luminale. Během záchvatů nedávejte nic do úst a nevyvolávejte zvracení. Můžete udělat umělé dýchání ústy nebo nosem
- KONTAMINACE OČÍ - vypláchněte oči velkým množstvím destilované vody a potom přidejte 2 kapky Sol. Neomycini a 2 kapky glycerinu
- Okamžitě po poskytnutí první pomoci nasměrujte pacienta na oftalmologa
- Pokud došlo k otravě s KARBAMINÁTI NEBO FOSFORICKÝMI SLOUČENINAMI - Podejte perorálně ampulku s atropinem. Pokud je pacient v bezvědomí, podejte mu subkutánní nebo intramuskulární injekci. Pokud se příznaky po 15 minutách nezlepší nebo se zhorší, dejte mu další ampulku a po dalších 15 minutách třetí
- Nedávejte atropin, pokud má otrávený modřiny!
- Otrávený kašle - dejte 2 tablety Pentoxyverinu

AK OTRAVA PROŠLA PŘES:

- KŮŽI - z lékárníčky si nasadte jednorázové rukavice
- Znečištěný oděv svlékněte. Zbytky otravy odstraňte gázou.
- DÝCHACÍ SYSTÉM - odneste otráveného z dosahu jedu. Uvolněte své oblečení. Chraňte jej před sluncem, ale i před ochlazením
- PROTIZÁNĚTLIVÝ SYSTÉM - Pokud od otravy neprošlo více než 6 hodin, pokuste se vyvolat zvracení. Podejte roztok kuchyňské soli a podrážděte zadní stěnu hrdla. Pokud je to nutné, podejte roztok ještě dvakrát (každých 10 - 15 minut). Parafín

podejte perorálně (aby se zabránilo vstřebávání jedu do trávicího systému). Pokud není průjem, dejte hořkou sůl

→ Pokud je otrávená osoba v bezvědomí, nekládejte nic do úst ani nevyvolávejte zvracení

→ Nedávejte ricinový olej a jiné tuky (včetně mléka!), Protože usnadňují vstřebávání pesticidů

7. Pro farmy, distributory a další subjekty pracující s přípravky na ochranu rostlin ²

Číslo	Název léčiva / prostředku	Množství v lékárnice
1	Atropin (Atropinum sulfuricum) v ampulích 0.001 g	4 amp.
2	Luminal (Luminalum) tablety 0.1 g	3 kusy
3	Azarina nebo NeoAzarina - tablety	5 kusy
4	Oční kapky (gentamicin 0.3%) 10 ml	1 kus
5	Hořká sůl (Magnesium sulfuricum) 15 g v balení	1 balení
6	Kuchyňská sůl (Natrium chloratum) 20 g v balení	3 balení
7	Mento-paraffinol 12 g v balení	1 balení
8	Injekce s jednorázovou jehlou (na atropin)	4 sady
9	Jednorázové rukavice	2 páry
10	Destilovaná voda	1 balení

² Podle příslušného místního zákona

11	Stěhovací obvazy	3 balení
12	Nádoba (použijte lékárníčku)	1 kus
13	Jednorázový pohár	3 kusy

8. Schopnost poskytnout první pomoc v případě nouze členy zemědělské rodiny

Zemědělství v Evropě je základním odvětvím hospodářství, ve kterém pracuje několik milionů lidí. Míra nehod v zemědělství je téměř dvakrát vyšší než v jiných odvětvích hospodářství. Je to tak kvůli skutečnosti, že pracovní prostředí zemědělců je mimořádně rozmanité a rizika úrazů se týkají téže osoby. Během prací, které zemědělec vykonává, existuje až 19 významných hrozeb, takže rozsah problému je velmi velký. Zemědělec je v kontaktu se stroji (fyzikální faktory), přípravky na ochranu rostlin a hnojivy (chemické látky), hmyzem, plísněmi (biologické látky). Tato situace se nevyskytuje v jiných odvětvích hospodářství, kde jsou pracovní pozice méně rozmanité. Největší skupinou nehod v individuálním zemědělství jsou nehody spojené s pohybem po farmě. Druhé místo v žebříčku zauímají nehody spojené s chovem zvířat, zatímco třetí - zemědělská technika.³

Velký počet nehod je způsoben nedodržováním předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví, nesprávným pohybem končetin v nebezpečné zóně a koordinací kolektivní práce, jakož i nedodržením pokynů. Nehody způsobuje i nesprávné pracovní tempo a spěch, zejména za proměnlivých podmínek. Vzhledem na tak vysokou míru nehod v zemědělství je důležité vědět správně reagovat a předcházet nehodám. Odtud pochází nápad uskutečnit anketu určenou zemědělcům a jejich rodinám.

Výsledky výzkumu naznačují, že navzdory mnoha příležitostem absolvovat kurzy bezpečnosti a ochrany zdraví a četným aktivitám služeb sociálního zabezpečení

---

³ Ciež 1996

zaměřených na snižování nehod v zemědělství jsou ošetrovatelské znalosti mnoha zemědělců (22%) založeny hlavně na informacích z masmédií a jejich vlastních zkušenostech. Pravidla první pomoci se neustále zdokonalují a mění, takže zprávy respondentů nebyly vždy aktuální.

Evropská rada pro resuscitaci naposled aktualizovala "Pokyny pro resuscitaci ERC" v roce 2020. Více než polovina respondentů (56%) deklarovala svou připravenost pomoci v případě nutnosti resuscitace. Zbytek respondentů by se z důvodu stresu přítomného v takových situacích a jejich neúplných znalostí aktivně neúčastnil záchranné akce. V podobných studiích až 61% řidičů žijících na venkově deklarovalo pomoc obětem dopravních nehod. Vzácné situace jako: potřeba poskytnout resuscitaci, kousnutí smyje nebo epileptický záchvat se pro respondenty ukázaly jako nejtěžší oblasti. Míra nehod v zemědělství EU se postupně snižuje, pořád je však velmi vysoká. Příprava na poskytnutí pomoci v takových situacích, s přihlédnutím na vzdálené umístění farem od nejbližších stanic záchranné zdravotní služby, je přímo nezbytná. Zvláštní důraz by měl být kladen na resuscitaci - zejména praktickou část na zvýšení znalostí, a tím i sebedůvěry těch, kteří poskytují pomoc.

https://www.bhp-center.com.pl/wp-content/uploads/2019/02/802x601xBHP-w-rolnictwie-BHP-CENTER.COM_PL_-1024x768.jpg.pagespeed.ic.TYvR-ZsyRs.jpg

https://lh3.googleusercontent.com/proxy/VyCms9XJe6vGj_p8FJ2nFti_gXO8B7L-HBXjHvYvf2tpKTXRW3_2OHnbZuh_f-3gZ9-27TpQnupPBvy84cqbbAbqVuDeYQMFKghHY9klXda82NqmjYQomKGoffSGVLIVNE4uRvRDYtnpHNHV0vcT5V3KD8